

DŮLEŽITÉ SUBJEKTY SE VZTAHEM K METROLOGII

• **MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU**

Ústřední orgán státní správy, který má ve své kompetenci také oblast technické normalizace, metrologie a státního zkušebnictví.

Zabezpečuje úkoly stanovené

v zákoně č. 20/1993 Sb., o zabezpečení výkonu státní správy v oblasti technické normalizace, metrologie a státního zkušebnictví, ve znění pozdějších předpisů. V oblasti metrologie Ministerstvo průmyslu a obchodu mimo jiné:

- řídí státní politiku v oblasti metrologie a navrhuje odpovídající legislativní akty,
- vypracovává návrhy koncepce rozvoje národního metrologického systému České republiky,
- řídí Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví a Český metrologický institut,
- rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutí Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví.

• **ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ (ÚNMZ)**

zabezpečovat především úkoly vyplývající ze zákonů České republiky, upravujících technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví a úkoly v oblasti technických

předpisů a norem uplatňovaných v rámci členství ČR v Evropské unii.

Zajišťuje např.: stanoví program státní metrologie a zabezpečuje jeho realizaci;

- zastupuje Českou republiku v mezinárodních metrologických orgánech a organizacích, zajišťuje úkoly vyplývající z tohoto členství a koordinuje účast orgánů a organizací na plnění těchto úkolů i úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv;
- autorizuje subjekty k výkonům v oblasti státní metrologické kontroly měřidel a úředního měření, pověřuje oprávněné subjekty k uchování státních etalonů, a kontroluje plnění stanovených povinností u všech těchto subjektů; při zjištění nedostatků v plnění stanovených povinností může autorizaci odebrat;
- uděluje souhlas s navázáním hlavních etalonů na etalony zahraničních subjektů s potřebnou metrologickou úrovní;
- provádí kontrolu činnosti Českého metrologického institutu;

• **ČESKÝ METROLOGICKÝ INSTITUT (ČMI)**

Činnosti ČMI lze vztáhnout ke třem základním oblastem metrologie:

- vědecká metrologie – výzkum a rozvoj a uchování státních

etalonů,

- průmyslová metrologie, zabezpečení návaznosti měření, kalibrační služba,
- legální metrologie, schvalování typů měřidel, ověřování stanovených měřidel, metrologický dozor.

• SPRÁVCI STÁTNÍCH ETANOLŮ

Kompetentním orgánem schvalujícím státní etalony ČR je Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. České státní etalony uchovává zpravidla Český metrologický institut, ale ÚNMZ tím může pověřit i další subjekty. Děje se tak v případech, kdy je vhodné využít disponibilní vybavení a vědecké kapacity jiných subjektů.

- **VÝROBCI MĚŘIDEL, OPRAVCI MĚŘIDEL A SUBJEKTY PROVÁDĚJÍCÍ MONTÁŽ MĚŘIDEL**
Subjekty, které vyrábějí nebo opravují stanovená měřidla, popřípadě provádějí jejich montáž, jsou povinny podat žádost o registraci na ČMI.

V době vydání této publikace má osvědčení o registraci cca 6 500 subjektů. Databáze jejich údajů je k dispozici na adrese <http://registrace.cmi.cz>.

- **Český institut pro akreditaci, o.p.s (ČIA)**

ČIA působí v České republice jako národní akreditační orgán.

Společnost poskytuje své služby v oblasti akreditace a dozoru nad trvalým plněním požadavků na subjekty posuzování shody, v souladu s platnými právními předpisy a mezinárodně uznávanými normami.

Akreditace ve vztahu k metrologii

Národní metrologický systém ČR je vybudován a zabezpečován na základě právních předpisů upravujících práva a povinnosti subjektů působících v oblasti metrologie. Zásadní právní úpravu pro oblast akreditace přináší nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 765/2008/ES ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh a kterým se zrušuje nařízení č. 339/93EHS.

Cílem nařízení je s využitím stávající evropské infrastruktury, kterou tvoří EA a národní akreditační orgány jednotlivých zemí EU, zajistit jednotné provádění akreditace ve všech členských zemích EU. Akreditace je přitom považována za výsadní prostředek dokládající odbornou způsobilost subjektů posuzování shody.

- **EUROLAB-CZ**

reprezentace České republiky v oblastech měření a zkoušení materiálů a výrobků a za účelem prohlubování

spolupráce a zpětné vazby s normalizací, akreditací, certifikací a posuzováním shody.

EUROLAB-CZ hájí zájmy svých členů a sektoru služeb zkoušení a certifikace při jednáních na národní i mezinárodní úrovni. Vytváří také vzdělávací a osvětové aktivity a má v tomto smyslu podepsané dohody o spolupráci s ÚNMZ a ČIA. Přes zakládající členy vyvíjí aktivity v oborech jejich zaměření, jako jsou organizace mezilaboratorních zkoušek, pravidelné kontakty se Svazem průmyslu a dopravy a Svazem podnikatelů ve stavebnictví v ČR, se SIA – Radou výstavby ČR, se Sdružením pro Cenu ČR za jakost a s Českou společností pro jakost. Zakládajícími členy asociace jsou Asociace Akreditovaných a Autorizovaných Organizací, Sdružení Českých Zkušeben a Laboratoří, Svaz Zkušeben pro Výstavbu.

• EURACHEM-ČR

EURACHEM-ČR vznikl v roce 1993 jako organizace vědeckých, pedagogických a odborných pracovníků oboru analytické chemie, sdružených ke společné činnosti, jejímž účelem je podílet se v České republice na systémových opatřeních vedoucích k zabezpečení kvality výsledků chemických analýz, osvětové činnosti v tomto oboru a zintenzivnění přenosu informací ze západoevropských zemí. EURACHEM-ČR je národní organizací celoevropské sítě EURACHEM.

EURACHEM-ČR vydává sérii publikací pro analytické laboratoře KVALIMETRIE, kde v jednotlivých dílech publikuje jak původní pojednání o klíčových otázkách zabezpečování jakosti a metrologie v chemii v analytických laboratořích, tak i překlady stěžejních příruček evropské organizace EURACHEM. Příručky KVALIMETRIE, odborné celodenní semináře i kurzy pro pracovníky analytických laboratoří, pořádané EURACHEM-ČR, se pravidelně setkávají s velkým zájmem odborné veřejnosti

• SDRUŽENÍ 4E– CZ

Činnost sdružení 4E – CZ je formou zajištění trvalé vzájemné spolupráce mezi Českým institutem pro akreditaci, Českým metrologickým institutem a Českým kalibračním sdružením, EURACHEM-ČR a EUROLAB-CZ v oblastech působnosti jednotlivých uvedených subjektů, a to v přímé návaznosti na spolupráci na evropské úrovni mezi EA, EUROLAB, EURACHEM a EURAMET. Tato spolupráce se realizuje vzájemným projednáním věcí společného zájmu, přijímáním společných závěrů na základě všeobecného konsenzu a prosazováním společných zájmů ve vztahu k jiným subjektům (státní správa, podnikatelská sféra atd.).

• ČESKÁ METROLOGICKÁ SPOLEČNOST (ČMS)

Česká metrologická společnost je dobrovolným sdružením fyzických a právnických osob, jehož cílem je přispívat k rozvoji metrologie, měření a zkoušení. Jako samostatná organizace vznikla v roce 1990, kdy byla registrována Ministerstvem vnitra ČSR pod č. VSP/1-31/90-R, svoji činnost však již dříve vyvíjela v rámci Komise pro jakost ČSVTS.

Hlavním posláním ČMS je zejména:

- šíření odborných znalostí v oblasti metrologie, měření a zkoušení formou seminářů, kurzů, odborných konferencí, výukou v podnicích a dalšími veřejnými akcemi,
- odbornými i populárními publikacemi,
- poskytování informačních, poradenských a konzultačních služeb,
- certifikace způsobilosti pracovníků pro metrologickou a zkušební činnost ve všech oborech metrologie – Českým institutem pro akreditaci o.p.s. akreditovaný certifikační orgán č. 3008,
- vydávání dokladů o kvalifikaci po ukončení rekvalifikace podle vyhlášky č. 21/1991 Sb., o bližších podmínkách zabezpečování rekvalifikace uchazečů o zaměstnání a zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, na základě pověření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

• **ČESKÉ KALIBRAČNÍ SDRUŽENÍ**

České kalibrační sdružení je zájmovým sdružením právnických i fyzických osob, u nichž působí autorizovaná metrologická střediska, střediska kalibrační služby, jakož i subjekty, jejichž činnost s tematikou metrologie souvisí. Sdružení se zabývá osvětovou, publikační, poradenskou, znaleckou, konzultační a jinou potřebnou činností. Podílí se na tvorbě metrologických předpisů a pracovních postupů.

